

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölts szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 161. szám.

Kedd, július 15.

Egy havi közigazgatás.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Nagybeeskerek, jul. 15.

Torontálvármegye közigazgatási bi-
zottsága dr. Dellimanics Lajos fős-
pán elnöklésével tegnap tartotta július
havi rendes ülését, amelyen jelen voltak:
Jankó Ágoston alispán, dr. Vincze-
hidy Ernő m. főjegyző, dr. Riesz Jakab ár-
vaszéki elnök, dr. Haidegger Lajos m. fő-
orvos, Beller István m. tb. főügyész,
Tóth István min. tanácsos pénzügyigaz-
gató, Vámos Ignác műszaki tanácsos,
Grézlo János és Bárány Árpád kir. tan-
felügyelők, Axmann János kir. főállator-
vos, Gáspár Ernő gazdasági felügyelő,
Babics József, ifj. dr. Daniel Pál, dr.
Gyertyánffy László, Vincze-
hidy Izsó bi-
zottsági tagok, Bielek Antal, Demkó Ist-
ván, dr. Baár Jenő és Rác Oszkár elő-
adók.

Az ülésen a szakelőadók jelentéseiket
a következőkben ismertették:

Adóügyek.

Tóth István miniszteri tanácsos
pénzügyigazgató az adóügyekről a követ-
kezőket jelenti:

Torontálvármegye mint törvényha-
tóság területén állami egyenesadók cí-
mén: a) megállapított tartozás-6251934.77
kor., b) befizetés 2860735.36 kor. Hátralék
3391198.89 K, vagyis az össztartozásnak
54%-a. A folyó évi június havi befolyás
55441.70 K-val, a folyó év első felében tel-
jesített befizetés pedig 7084.41 K-val ked-
vezőbb, mint a múlt év hasonló időszaká-
ban elért fizetési eredmények voltak.
Hadmentességi díjban: a) megállapi-
tott tartozás 170229.84 K, b) befizetés
14430.06 K. Hátralék 155799.78 K, vagyis
az össztartozásnak 91%-a. A folyó évi
július havi befizetés 38.70 K-val, az első
félévi befizetés pedig 15060.63 K-val
kisebb, mint a múlt év hasonló időszaká-

ban teljesített befizetések voltak. A III.
oszt. kereseti adó kivételére vonatkozó
tárgyalások befejeztettek. A lefolyt jú-
nius hóban 10 esetben adófizetési halasz-
tást, 119 esetben pedig ideiglenes háza-
dómentességet engedélyezett a pénzügyigaz-
gatóság.

Népoktatás.

Grézlo János kir. tanfelügyelő havi
jelentése így hangzik:

Az elmúlt egész hónapban az évről-
és magánvizsgálatokon való elnökléssel
voltam elfoglalva; iskolaszervezési és épí-
tési ügyekben kiszállásokat eszközöltem
Módoson, Bégaszentgyörgyön, Nagykin-
dán és Óbessenyőn. Szabó Bertalan kir.
s. tanfelügyelő meglátogatta a felső-
muzslyai állami iskolát hét tanteremmel,
az állami óvodát 2 tanteremmel, a botosi
községi iskolát 5 tanteremmel és a köz-
ségi óvodát 1 tanteremmel. Cserei Gyula
kir. s. tanfelügyelő meglátogatta a nagy-
kikindai r. kath., ág. ev., községi, állami,
izr. gőzmalmi és gk. szerb hitfelekezeti
iskolákat s a községi óvodákat összesen
49 tanteremmel s elnökölt a nagyszent-
miklósi áll. polg. iskolai magánvizsgála-
tokon. Várady Dezső kir. s. tanfelügyelő
elnökölt a perjamosi állami polg. iskolai
magánvizsgálatokon. Fejess Kálmán kir.
s. tanfelügyelő elnökölt a nagybeeskereki,
zsombolyai és törökbeesei áll. polg. isko-
lai magánvizsgálatokon. Vallás- és köz-
oktatási m. kir. miniszter ur részemre
folyó évi július hó 15-től kezdve 6 heti
szabadságot engedélyezvén, a tanfelügye-
lői hivatal vezetésével és a közigazgatási
bizottságban való elnökléssel Szabó Berta-
lan kir. s. tanfelügyelőt bízta meg.

Miután Bárány Árpád kir. tanfel-
ügyelő a panaszosvonal kirendeltség ügyeiről
tesz jelentést,

Vámos Ignác műszaki tanácsos

az utügyekről

a következőkben számol be:

A vármegye területén átvonuló ál-
lami közutak a nagybeeskerek-titeli ál-
lamosított trvh. közut kivételével jókar-
ban vannak. Utóbbi utvonat három hét
óta lényegesen javult, miután a mélyedé-

suttogta és levette fejének fátyolát, hogy
mint pókfönállal elállítsa a vérzést.

— Nagyon, nagyon régi seb!

— Egészen új — sóhajtott az asszony
s a szenvedéstől fáradt szeme újra le-
csukódott.

— Régeinek látszik. A friss seb nem
ilyen. Tudom. Hiszen annyit gyógyított-
tam már! — Aztán az asszonyhoz fordult:

— Nagyon fáj?

— Kimondhatatlanul!

A fehér fátyol is már biborszinüvé
vált. Akkor Máriának csodatévő keze
apró darabokra szedte az előtte lévő gyol-
csot, ezzel takargatta és mégsem gyógyult
a seb. Gondteli aggodalmas arca egyre
töprengőbbé vált. Aztán maga elé rendelt
egész sereg segítséget, de hasztalan volt
minden iparkodás. A seb sajgott, vérzett,
élt és nem akart behegedni. Máskor, más-
nál egy szó is elég volt a gyógyulásra...
Mária csüggedten intette távozásra a töb-
bieket, hogy ketten maradjanak: ő és a
földi asszony. Aztán kérdezni kezdett:

— Mondj el őszintén mindent. Meg-
haltak szüleid?

— Elnek.

— Testvéreid?

— Mind boldogok.

— Gyermeked halt meg?

— Nem volt soha gyermekem.

— Tűz emésztette, viz pusztította el
vagyonodat?

— Az én gazdagságom nem abban
volt. Szemebe kacagtam a szegénységnek
és kezet nyújtottam a nyomornak. Nem
kellett egyiktől sem félnem, hiszen olyan
boldog voltam!

sekben kavics ágyaztatott be, mely foly-
tonos öntözés mellett lesulykoltatott. A
törvényhatósági kiépített utvonalak ki-
elégítő karban, a kiépítetlen utszakaszok
pedig járható állapotban vannak. A ke-
reskedelemügyi m. kir. miniszter urnak
16042-913 számú rendeletével Pletko-
vics Illés okl. mérnök az államépítészeti
hivatalhoz segédmérnöknek neveztetett
ki s állását el is foglalta. Az utadó ter-
mészetbeni leszolgálatra kötelezettek az
elmúlt hónapban 128 kézinapszámot dol-
goztak le. A posta- és távirászkolát
ellen panasz nem tétetett.

Közegészség.

Dr. Haidegger Lajos megyei fő-
orvos jelentése szerint Torontálvárme-
gyében az egészségi viszonyok a most mult
június havában nagyon kedvezők voltak.
Heveny fertőző betegségek közül bejelen-
tek: 34 vörheny, 5 hasihagymáz, 26
difteritisz, 42 kanyaró, 3 hókhurut és 7
jár. fültömírgylob. Egyben felemlíti,
hogy Valkányra egy okleveles szülésznő
telepedett le és hogy a köztisztaság fen-
tartása végett az ellenőrző szemléit meg-
kezdette.

Az árvaügyekről

dr. Riesz Jakab árvaszéki elnök je-
lenti, hogy Torontálvármegye árvaszéke-
nél f. évi június végéig 14071 ügydarab
folyt be, amelyből az előadónál 630 hát-
ralék van. Nagybeeskerek város árvaszé-
kénél 1394 ügydarab folyt be, a hátralék
42 darab. Nagykininda város árvaszéke-
nél a befolyt ügydarabok száma 1518, a
hátralék 9 drb.

Allategészségügy.

Axmann János kir. főállatorvos
havi jelentésében előadja, hogy a vár-
megye területén még mindig nagy mér-
tékben uralkodó takonykór Bóka és Ta-
máslaka községekben járványos jellegű
öltött. Tamáslaka község loállományának
körülbelül 10 százalékát, 116 darabot, kel-
lett kiirtani részben rejtett, részben nyílt
takonykór miatt, az ott végzett általános
malleinezés eredményeképpen. Kumánt és
Törökbeesét, ahol a takonykór szintén
járványosan pusztított, az eszközölt ál-

— És most, mikor ez a mély seb egy
élet szenvedését mutatja, most mondd, ki
bántott, ki ütött sziveden soha nem gyó-
gyuló sebet.

— Oh Szentanyám, az, akit legjob-
ban szerettem. Szülő, testvér, gyermeknél
jobban. Akiben úgy bízam, mint az Isten-
ben. Akiért mosolyogva türtem a nyo-
mort, a szegységet, a megaláztatást. És aki
elhagyott a rutajért, a piszkóért,
a szennyért. Az...

— És te még most is szereted?

— Azt hiszem nem, de a szívem, a
szívem lázad miatta, érte vérzik...

Mária megdöbbenése határtalan volt.
Ilyen szörnyűséges nagy fájdalmat nem
gyógyíthat meg más, mint az égi nyu-
galom. A földön új szenvedések várnak,
új gond és bánat. Am itt az égben, ahol
megszűnt minden, ami földi, nincs szen-
vedés, boldogtalanság, sem bánat. Marad-
jon itt a meggyőrt asszony és ragyogás-
ban, fényben, dicsőségben lesz része.

Mig beszélt, glóriás fejét magasra
emelte a Szentanya és a dicsfény tűn-
döklő csillogásában egyre nőtt, nagyobb-
dott szent alakja, míg mellette a földi
asszony egész kicsinek látszott, mint hal-
vány, gyenge, elmosódó szürke árnyék.

S ez a kicsi árnyékasszony két kezét
vérző sebére szoritva, megbüvölten, ra-
jongó hittel, fanatizmussal nézett a gló-
riás szentre, szinte magába szíva annak
minden szavát.

— Ha itt maradsz, sohasem fogja
megzavarni nyugalmadat férjiszem, férfi
szószegés. És meggyógyul a szived egé-
szen. Ama kis kapu előtt kell elhaladnod,

Az asszony.

Mária éppen a gyermek Jézus in-
gceskét foltozgatja, mikor nagy zajjal
kicsapódott szobájának ajtaja s azon át
rohanva, hangos kiabálással szaladt be
az őrtálló angyalok egyikike.

— Egy asszony van odakünn, egy
asszony és...

Mária csendre intette a kis hirnököt.

— Az Ur alszik, nem látod-e? Sut-
togva szólj, hozzám hajolva, halkán. No
gyere ide és ne sirj. Vedd le szemedről
ingedet, másként mutasd meg férfiaságo-
dat. Azt mondtad, egy asszony van oda-
künn. Miért nem engedted azonnal szí-
nem elé?

— Bocsáss meg, ő nem mert azonnal
belépni és én... én úgy megijedtem
tőle. Ha látnád minő szomorú...

— Látni akarom. Vezesd elém.

Már ott is állt előtte.

— És az égi asszony, aki oly sok földi
szenvedésről tudott már, megdöbbenve
nézte ezt az imbolygó alakot, elhervadt
arcot, vézna testet s azt a csodás, lázban
égő, bánatos két szemet, mely könny nél-
kül is csupa bánat volt. Mária elébe nyuj-
totta kezét.

— Mi bajod? — kérdezte részvétellel.

— A szívem — sóhajtott az asz-
szony és lehunyta szemét.

— A szived? — szólta Mária és köze-
lebb vonta magához az asszonyt, meg-
oldva annak köntösét. És megrémülve
látta, hogy a nő mellén nagy seb tátong
s azon át szíve vérzik.

— Oh, ez nagyon régi seb már! —

talános malleinezés a betegségtől megtisztította. A ragadós állati betegségek közül föllépett: takonykór 4, rühkór 1, lépfene 8, sertésorbáné 1, sertésvész 7, veszettség 9 községben. Megszűnt takonykór 8, rühkór 13, lépfene 8, sertésorbáné 1, sertésvész 2, veszettség 6 és ivarszervi hólyagos kiütés 5 községben.

Ezután több felebbezett ügyet intéztek el s miután a jövő havi ülést augusztus 30-ikára tűzték ki, az ülés véget ért.

HIREK.

IDÓJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Julius 15.

Barométer súlyed 751.2. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 28.4 C°. Hőmérséklet maximum 14-ikén 27.0 C°, min. ma reggel 13.9 C°. Csapadék — harmat. Felhőzet Cu6. Szélirány és erősség SE3. Jólát a következő 24 órára: Melegebb, száraz.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől. Cu = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán ma este hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— **Az alispán szabadságon.** Jankó Ágoston alispán több heti szabadságra Erdélybe utazott. Távolléte alatt az alispáni teendőket dr. Vinczehidny Ernő megyei főjegyző végzi mint alispáni helyettes.

— **Segédjegyzők és községi alkalmazottak a miniszterelnökhöz.** A segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének alibunári járási szövetsége a napokban tartott közgyűléséből a következő távirattal üdvözölte gróf Tisza István miniszterelnököt:

Gróf Tisza István
miniszterelnök urnak

Budapest.

A segédjegyzők és közs. alkalmazottak országos egyesületének alibunári járási szövetsége Radonits Gyula járási főszolgabíró diszelnöksége alatt mai napon a járás összes tisztviselőinek részvétele mellett megtartott közgyűlésében

mely a kijárási felé vezet s ha elmentél mellette, nincs többé visszatérés a földre. Akkor itt maradtál örökre boldogan, megtisztulva, üdvözülve . . .

A földi asszony láztól égő ajka szinte akaratlanul rebegte utána a szót: üdvözülve . . .

Am e percben a szobának tulsó feléről nesz hallatszott. Felébredt a gyermek Jézus s az angyalok serege hozsannába kezdett. Csengőn, szárnyalva szállt magasba az ének. És ebben a percben a minden glóriák asszonya sem volt más, csak anya, aki boldog büszkeséggel ölelte magához kicsikéjét.

— Ugy-e szép? — akarta kérdezni a földi asszonytól, de az két kezét vérvő szívére szoritva most osont át sietve a mennyből kivezető kapun.

Mária szólni akart, visszahívni, de a kicsi gyerek-Jézus kedveskedve, esendire intve tette anyjának ajkára rózsás kis kezét . . .

A menny kapuján kiérve, az asszony riadtan nézett körül. Előtte fekete alak állt, aki elegánsul, fölényesen, nobilis gesztussal nyújtott át neki kicsi, fénylő szívét.

Az asszony mintegy hipnotizálva két kézzel kapott utána s ahogy nézte-nézegette, arcán derü hajnalott, könnytelen szemét kíváncsian szegezte a kezében levő játékszívre, amit ha megfordítva nézett, éppen olyan volt, mint egy kicsi játékkatonának sapkája. Ezen aztán mosolyognia kellett s mosolyogva vont a össze patyolatfehér ruhájának csipkét — meggyógyult szíve fölött.

E. Malgréout.

egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy Nagyméltóságodat szívből üdvözi.

Nem mindennap olvasható példák, hanem önzetlen tisztelet, nagyrabesülés hatása alatt teszi ezt mindazok nevében, akik Nagyméltóságod államalkotó energiáját bámulják. Kegyes jóindulatának, áldásos működésének hatásait a messze délvidékről, a régi granicból is megérik. Adja az egek ura, hogy Nagyméltóságod táborába, úgy mint mi, az ős granicsárok gyermekei, minél többen tömörüljünk.

Mi pedig a haza, a magyar nép javára az idők végtelenségéig dicsőíthessük áldásos és bölcs vezérletét. Alázatos szolgálója: Radonits Gyula diszelnök, Bába M. Péter egyesületi elnök.

— **Halálozás.** Mint Budapestről jelentik lapunknak, vécei Vécsey Zsigmond, Nagykanizsa város polgármestere, tegnap éjjel hosszabb szenvedés után 48 éves korában meghalt. Az elhunyt nagybecskereki születésű s néhai Vécsey István nagybecskereki ügyvéd fia volt, akit kiterjedt előkelő családi kötelékek fűztek Torontálmegyéhez. Halálát a Vécsey-, Kulifay-, Szöllőssy- és Gyertyánffy-családok gyászolják. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Vécei Vécsey Zsigmondné sz. runyai Soldos-Horváth Elma, mint az elhunyt neje, Elemér, Ida és Barnabás mint gyermekei, özv. Kulifay Lajosné sz. vécei Vécsey Ida gyermekeivel, vécei Vécsey Béla és, és kir. huszárezredes és neje sz. bobdai Gyertyánffy Margit gyermekeikkel, felső-szöllősi Szöllőssy Kálmán és neje sz. vécei Vécsey Kamilla gyermekeikkel, vécei Vécsey Géza, Szilágyi Gyula és neje sz. vécei Vécsey Gabriella és runyai Soldos Oszkár mint testvérei, illetve sógorai és sógornői, runyai Soldos Barnabás és neje szül. Fluck Ida mint apósa, illetve anyósa úgy a saját, valamint az összes rokonok nevében fájó szívvvel tudatják, hogy hön szeretett, felejthetetlen férje, a legjobb édes atya, testvér, sógor, vő és rokon, vécei Vécsey Zsigmond, Nagykanizsa r. t. város polgármestere f. hó 14-én éjjeli fél 2 órakor, tevékeny életének 48-ik, zavartalanul boldog házasságának 20-ik évében hosszabb szenvedés után Budapesten jobblétre szenderült. A megboldogultnak földi maradványai Nagykanizsára szállítatnak és ugyanott f. hó 17-én délután 3 órakor fognak a nagykanizsai városbába disztermében az ev. ref. hitvallás szertartása szerint megáldani és az ottani r. k. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Budapest, 1913 július hó 14-én.

— **Ünnepelt főszolgabíró.** Kevedobráról írják lapunknak: A segédjegyzők és közs. alkalmazottak országos egyesületének alibunári járási szövetsége folyó hó 10-én Végsszentmihályon tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen résztvett a járás valamennyi tisztviselője. Elnöki előterjesztéseknél felszólalt Nádasgy György kevedobrai segédjegyző, egyesületi tag s szép, lendületes szavakban méltatta a járás főszolgabírájának, Radonits Gyulának az érdemeit a szövetség létesítése és fennállása körül s hála jeléül indítványozta, hogy Radonits Gyulát a szövetség diszelnökévé, Csolakovics Mili-vojev szolgabíró, dr. Tolveth Rezső tb. m. főorvost, Ambrus József járási számellenőrt és Horváth Lipót járási állatorvost tb. tagokká válasszák meg. Az indítványt egyhangulag elfogadták. Radonits Gyula éljenzés és taps között elfoglalván az elnöki helyet, meghatottan köszönte meg a beléje helyezett bizalmat s büszkének vallotta magát, hogy ilyen tisztviselők főnöke lehet. Ezután Nádasgy György kevedobrai segédjegyző hatóságos beszéddel méltatta gróf Tisza István működését s indítványára a közgyűlésből kifolyólag sürgönyileg üdvözölték. Bolyanac Valér alibunári segédjegyző lelkes beszéddel méltatta ezután Torontálmegye vezetőségének szeretetét a jegyzői és segédjegyzői kar iránt s indítványára elhatározták, hogy dr. Dellimanics Lajos főispánt és Jankó Ágoston alispánt jegyzőkönnyileg üdvözlik s a jegyzői s segédjegyzői kar iránt tanúsított támogatásukért

jegyzőkönnyileg köszönetüket fejezték ki. Ezután folytatták a tárgysorozat többi pontjait, melyeket behatóan megvitattak. A közgyűlés után Végsszentmihály községe vendégül látta a tisztviselői kart s a vendégeskedés során is lelkes ovációban részesítették Radonits Gyula járási főszolgabírót. A végsszentmihályi román pap magyarul üdvözölte a főbíró s kimutatta 12 évi áldásos működésének gyümölcseit.

— **Irnökválasztás.** Mint Usernyéről írják lapunknak, ott a napokban ejtették meg a községi irnökválasztást, mely alkalommal Diváld Imre eddigi helyettes irnököt választották meg egyhangulag községi irnokká.

— **Vetőmagvak megjelölése.** A mezőgazdasági termékek hamisításának megakadályozása érdekében alkotott 1895. évi XLVI. t.-c. értelmében ezeket a termékeket tartalmazó zsákokon kötelezően megjelölendő a magvak milyensége, eredete és használhatósága. Nem mellőzhető ez a megjelölés akkor sem, ha az áru kereskedők között képezi a forgalom tárgyát, sőt abban az esetben sem, ha a zsákok valamely vetőmagvizsgáló állomás olomzárójával vannak is lezárva. Az esetek legfőbbjében a lóhere- és lucernamagvakat árusító kereskedők mellőzik eme megjelöléseket. Ennélfogva a temesvári kereskedelmi és iparkamara figyelemzteti az érdekeltséget, hogy vetőmagvakat tartalmazó zsákjait az említett megjelölésekkel lássa el, nehogy kihágás miatt felelősségre vonassanak, illetőleg szigorú büntetéssel kényszeríttessenek a törvény pontos betartására.

— **Halálos építkezés.** Súlyos építkezési szerencsétlenség történt tegnap egy Törökszákos közelében levő puszta. Egy lakóházat építettek itt a eselések számára. Az építkezést Janicséj Ferenc bánlaki építőmester vezette. Javában folyt a munka, amikor a már félig kész háznak egyik fala nagy robajjal beszakadt, maga alá temetve két kőművest. Az egyik, Néger Jakab 45 éves törökszákosi lakos halálát lelta a törökszákos alatt, míg a másik, Drachster Ignác előmunkás súlyos sérüléseket szenvedett. Drachstert beszállították a temesvári kórházba. Sérülései nagyon súlyosak. A vizsgálat megindult, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Borzalmas hitvesgyilkosság.** Szegedről jelentik: Fodor Adolf horgosi földbirtokos szőlőskertjében levő kútból vasárnap reggel egy asszony holttestét húzták ki. A nyomozás megállapította, hogy az asszony Szücs József vincellér felesége. Szücs állandóan civakodott feleségével és az a gyanu merült fel, hogy Szücs ölte a kutba az asszonyt. Emellett szólt az a körülmény is, hogy az asszony nyakán fojtogatás nyomai látszottak. A esendőség vallatóra fogta Szücsöt, aki be is vallotta, hogy az asszonyt előbb megfojtotta és azután a holttestét a kutba dobta, hogy azt higgyék, hogy az asszony öngyilkos lett. Szücsöt letartóztatták.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjcajlete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Sürgős figyelmeztetés!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatsz. piperezappan, arckrémek, általában valamennyi kozmetikai és háztartási cikkekéről szóló kimerítő 24 oldalas értesítők újabb kiadása már megjelent; kérjük meghozatni. Ingyen és bérmentve küldi szét a „HEZ” illatszertár vezetősége, Budapest, VIII., Losonci-utca 13.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

Monarchiánk és a balkáni helyzet. — A novibazári szandsák megszállása. — Kroatia lemondási híre. — Nagy harc Küsz-tendilnél. — Románia hódítása. — Szófia védelme. — A béketárgyalások. — A cár haragszik. — A tőzsde.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A balkáni helyzetben újabb fordulat nem állott be. Románia akadálytalanul megszállta az általa követelt bolgár területeket, a volt szövetségesek között pedig egyrészt folyik a harc, másrészt egyezkedési kísérletek indultak meg. Híre jár, hogy a monarchia is beleavatkozik a balkáni bonyodalmakba olyképpen, hogy megszállja a novibazári szandsákat, de hivatalosan cáfolják a dolgot. Egy félhivatalos közlemény azonban sejteti, hogy a monarchia nem fogja tétlenül nézni a balkáni egyensúly fölbontását.

Mai jelentéseink a következők:

A monarchia és a balkáni helyzet.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a félhivatalos „Montagsrevue” a balkáni helyzetről a következőket írja:

— A helyzet az új fejlemények következtében komolyabb, mint volt valaha. Ami most a Balkán-államok között helyreállítandó egyensúly jelszava alatt történik, nem egyéb, mint az orosz befolyásnak növelése, sőt az orosz befolyás egyedülvalósága a Balkánon. Ezeket az eseményeket az osztrák-magyar monarchia annál kevésbé nézheti közömbösen, mert a londoni nagykövetségi reünio nem oldotta meg az albán kérdést és valószínűleg nem is fogja megoldani. Ausztria-Magyarország, mint első sorban érdekelt nagyhatalom, nem tűrheti érdekeinek ilyen sérelmét.

A novibazári szandsák megszállása. — Kroatia lemondási híre.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: Bár hivatalosan megcáfolják, itt mégis erősen tartja magát a hír, hogy Ausztria-Magyarország megszállja a novibazári szandsákat.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A berlini „Morgen Post”-nak jelentik Bécsből, hogy Conrad vezérkari főnök lemondott állásáról. Hivatalos körökben a lemondásról semmit sem tudnak.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Általánosan el van terjedve a hír, hogy Conrad vezérkari főnök lemondott állásáról. Lemondásának okául azt mondják, hogy nem fogadták el azt a javaslatát, hogy a monarchia vonuljon be a novibazári szandsákba.

Nagy harc Küsz-tendilnél.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: A szerb és bolgár sereg között Küsz-tendilnél négy nap óta elkeseredett harc folyik. A bolgárok makaesul védik hadállásaikat. Belgrádban általános a fölfogás, hogy a bolgárok azért hallgatnak, mert összpontosítják haderejüket s döntő csatát akar-

nak vívni a szerbekkel, tekintet nélkül Románia hadműveleteire.

Románia hódítása.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: Hivatalosan jelentik, hogy a román lovasság e hó 13-ikán ellentállás nélkül megszállta Dobricsát és Balesikot, másnap pedig a román gyalogság megszállta Turtukáját. Ezzel Románia az általa követelt bolgár terület megszállását befejezte minden veszteség nélkül.

Egy másik bukaresti távirat szerint a románok stratégiai szempontból megszállják Várnát is.

Szófia védelme.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, a bolgár hadvezetőség erősen dolgozik Szófia védelmén és a Szófiát körülvevő védműveket már harképes állapotba hozta. Ugyane távirat szerint Ferdinánd bolgár király napok óta nem hagyta el palotáját, mert erős köszvény bántja.

A béketárgyalások.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Mint ide Belgrádból táviratozzák, Pásics miniszterelnök holnap Nisbe utazik, ahol találkozni fog Venizelosz görög miniszterelnökkel, akivel a békefeltételekről fog tárgyalni.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: Neklidov orosz követ vasárnap hivatalosan közölte a bolgár kormányval Szerbia és Görögország nevében, hogy készek tárgyalni Bulgáriával, ha Bulgária a fegyverszünet és a tárgyalások tartama alatt a megszállott területeken kívül Szerbiának átengedi Kosanát, Görögországnak pedig a Szaloniki, Seres és Orfana közti háromszöget.

Törökország és Drinápoly.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Hilmi pasa bécsi nagykövet kijelentette, hogy azok a hírek, mintha Törökország visszakövetelné Drinápolyt, nem felelnek meg a valóságnak.

A cár haragszik.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Egy ideérkezett szentpétervári távirat szerint tegnap ott minisztertanács volt, amelyen Sassanov közölte, hogy a cár haragszik Szerbiára és Görögországra és hogy az orosz bankok a két országtól meg fogják vonni a támogatást.

A tőzsde.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 810.50, Osztrák Hitel 617, Koronajáradék 80.90, Jelzáloghitelbank 414.25, Leszámitoló Bank 506.25, Haza Bank 277.75, Magyar Bank 528, Rimamurányi 677.75, Salgótarjáni 748, Közuti Vasut 634, Villamos Vasut 354.

A kereskedelmi miniszteri tárcsa.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Beöthy László kereskedelmi minisztert állásától saját kérelmére fölmentette s érdemei elismerésül neki az elsőosztályú vaskorona-rendet adományozta.

Ugyancsak a hivatalos lap mai száma közli Harkányi János bárónak kereskedelmi miniszterre való kinevezését.

Az ellenzéki zűrzavar.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ellenzék táborában teljes a chaos. Kossuth Nauheimból erélyesen tiltakozik Károlyi szlavbarát politikája ellen, kijelentvén, hogy a függetlenségi párt többsége hiva a hármasszövetségnek. A Károlyihoz közelálló „Egyetértés” pedig ma változatosság okából Andrássy ellen fordul és tiltakozik az ellen, hogy Andrássy pártját a 48-as táborból toborozza. Désy Zoltánt és Gál Sándort, akik hír szerint hajlandók Andrássyhoz csatlakozni, az Egyetértés árulóknak nevezi. Az ellenzék súlyos belső viszálya újabb bizonyítéka a kisebbségi politika teljes esődjének.

Az új horvát miniszter.

Budapest, jul. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből pozitív forrásból jelentik, hogy Tisza István gróf miniszterelnök legutóbbi ischli audienciáján javaslatba hozta Pejačević gróf kinevezését horvát miniszterre. A kinevezés a forrás szerint a jövő héten megtörténik.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.40
Buza (1914. áprilisra)	11.92
Rozs (októberre)	9.02
Zab (októberre)	8.32
Tengeri (júliusra)	7.81
Tengeri (augusztusra)	7.95
Tengeri (1914. májusra)	7.23

Figyelem! „HEZ” arckréme 80 f
„HEZ” arcszappan 80 f
„HEZ” arcpouder 80 f

3 darab bármelyikből egyszerre rendelve — pénz előzetes beküldésénél bérmentve. Diszkrétan küldi:

„HEZ” illatszertár Budapest, VIII., Losonci-utca 13.

Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.
230—x.7

Legujabb!

Ha hegedülni

(Hajj! megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozott, remek hangú, domború hegedűt tokkal, 16 darab felszereléssel és mesés ajándékkal együtt)

csak 12 koronáért

Wagner, a Hangszer-király

országserzte elismert elsőrendű hangszer-áruházában Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

229—x.2

Ház-eladás.

A Magyar- és Hadzsits Lázár-utca sarkán épült

két új ház
eladó.

Érdeklődők sziveskedjenek Krumenacker Károlyhoz

az Ipar és kereskedelmi bank pénztárosához fordulni.

420—1.1

Fontos!

„HEZ“ kölnivíz 1 üveg 50 fill. „HEZ“ kölnivíz fél liter 3 korona. „HEZ“ kölnivíz szappan 1 darab 60 fillér, 3 db 1 korona 60 fillér.

A minőség elsőrendű voltáért felelősséget vállalunk.
Küldi: „HEZ“ illatszertár Budapest, VIII. Losonci-u. 13.
Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.
230-x7

1533/I. 1913. sz.

418-2.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur 39614-913. számú rendeletével az **Óbesenyői központi elemi iskola építését** engedélyezte.

A fentemlített munkálatok biztosítása céljából **folyó évi július hó 23-án délelőtt 11 órára Óbesenyő község község-házánál tartandó újabb zárt versenyárgyalás** hirdettetik a következő feltételek mellett:

1. A versenyárgyaláson minden hazai iparos résztvehet, ki iparának gyakorlataira hatósági engedéllyel bír. Azon pályázók, kik törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban képesítésel bíró megbízottat megnevezni és képesítését okmányilag igazolni.

Azon ajánlattevők, kik alulírott hivattal üzleti összeköttetésben még nem voltak, tartoznak megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamarai bizonylattal igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

2. Az építési munkák a munkaátadás napjától számított 14 nap alatt megkezdendők és 4 hónap alatt befejezendők.

3. Az ajánlatok 5 pecséttel elzárt borítékban egykoronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat az óbesenyői központi elemi iskola építési munkálataira“ felirattal ellátva, legkésőbb a kitűzött nap délelőtt fél 10 órájáig Óbesenyő község előjáróságánál nyújtandók be. Szabálytalanul kiállított, vagy későbbben érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

4. Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt és az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzről kiállított Óbesenyő községi letéti nyugtája csatolandó. Bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad.

5. Az ajánlattevők ajánlataikkal az árlejtés napjától számított 30 napig maradnak kötelezettségben és bánatpénzük csak a felsőbb hatóság döntése után fog visszaadattani.

6. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek alulírott hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemásolhatók, egyébként ajánlattevők kívánságára a vonatkozó költségvetések alulírott hivatal által 10 korona lemásolási díj fejében, az ajánlati minta pedig díjtalanul megküldetnek.

7. A munka elnyerője a munka teljesítéséhez csak a magyar szent korona területén előállított anyagokat és berendezési tárgyakat építhet be, a munkához pedig magyar honos műszaki erőket, iparosokat, munkavezetőket és munkásokat alkalmazhat.

Ezen kötelezettségben az alulírott hivatal közegei ellenőrzésének tartozik magát alávetni. Külföldről beszerzendő anyagok és berendezési tárgyakra indokolt esetekben csak a felsőbb hatóság adhat engedélyt.

8. Munkát elnyerő vállalkozó 5%-os bánatpénze a közszállítási szabályzat B/8. pontja értelmében 10%-ra mint biztosíték kipótlendő és ezen címen a jótállási határidő lejártáig visszatartatik.

9. Óbesenyő község a kir. tanfelügyelő és alulírt hivattal egyetértőleg a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott árakra való tekintet nélkül, szabadon dönt. Nagybecskerek, 1913. évi július hó 13-ikán.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Vámos,

kir. műszaki tanácsos.

Legfinomabb

elszakíthatatlan, francia „MIMI“ férfi gummi-
óvszer 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4
korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona. Pénz előzetes
beküldése mellett portó 30 fillér.

„HEZ“ Budapest, VIII., Losonci-utca 13. szám.
Diszkrét szétküldés.

230-x7

A nagybecskereki kir. törvényszéktől, mint polgári bíróságtól.

11866/P. 1913. szám.

416-3.1

Hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy a nagybecskereki helyőrség gyakorlótere céljaira Nagybecskerek városnak oppovai negyed községe határában szükséges földterületek kisajátítása iránti ügyében a kártalanítási eljárás 11866/P. 1913 szám alatt folyamatba tétetvén, tárgyalásra határnapul **1913. évi július hó 21. (huszonegy) napjának délelőtti 9 óra** a kir. törvényszéknek I-ső emeleten lévő 63. számú szobájába kitűzetett, amikor a kisajátító Nagybecskerek város és a kisajátítási iratban megnevezett tulajdonosok, nemkülönben a többi telekkönyvi érdekelték egyenként külön s a távollévők és ismeretlen tartózkodásuk részére ezennel kinevezett ügygondnok dr. Annau Ernő nagybecskereki lakos, ügyvéd megidézettnek azzal, hogy az érdekelték elmaradása a kártalanítás tekintetében hozandó határozatot nem gátolja s hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyaláson meg nem jelenés miatt igazolásnak helye nincsen

Megjegyeztetik, hogy a kártalanítási eljárás tárgyát a nagybecskereki 4951. sz. tjkv-ben 6538. hrsz. alatt felveszt ingatlanokból kisajátítás alá eső területek képezik.

Kelt Nagybecskerek, 1913. évi július hó 3. napján.

Szilágyi Lajos,
kir. törvényszéki bíró

Eladó

egy jó forgalmu

mosó- és vasalóintézet
teljesen jó karban levő berendezéssel

— Bővebbet —

Fáy Erzsébet,
Mátyás király-utca 9.

398-33

Bánlakai járás főszolgabírájától.

472-913. szám.

413-2.2

Pályázat.

Torontálvármegye bánlakai járásához tartozó **Nagymargita** községben megüresedett **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: Évi törzsfizetés 800 korona, állami kiegészítés 200 korona, a kézbesítésekért 200 korona és lakbér 200 kor., mely összegekért a végrehajtói teendőket is végezni köteles.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-a értelmében képesítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi július hó 31-ig** annyival is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás napját később fogom kitűzni.

Bánlak, 1913. évi július hó 12-én.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Torontálmegye **Felsőár. di**
község határában fekvő kb.

760 holdnyi birtok
folyó év őszétől 6 évre
bérbe adó.

Felvilágosítást ad

Dr. Annau Ernő ügyvéd

— Nagybecskerek. —

401-2.2

Bánlakai járás főszolgabírájától.

3027-913. szám.

410-2.2

Pályázat.

Torontálvármegye bánlakai járásához tartozó **Ürményhaza** községben megüresedett **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: 800 korona fizetés és 240 korona lakbér, szorgalmas magaviselet mellett 400 korona drágasági pótlék; végrehajtási napidíjából 60-120 korona s egyéb mellékjövedelem 100-200 korona.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-a értelmében kellően felszerelt és eddigi működésüket igazoló okmányokkal ellátott pályázati kérvényüket hozzám **folyó évi július hó 31-ig** annyival is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás kitűzése iránt később fogok intézkedni.

Kelt Bánlakon, 1913. évi július hó 10-én.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Nem mese!

Ha pattanása vagy szepülője ami „HEZ“ csodaszappanunktól el nem múlik, úgy pénzt kötel-sek vagyunk vissza doi. 1 db „HEZ“ csodaszappan 2 korona 50 fillér 3 db „HEZ“ csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésével portó 30 fill. utánvet. les küldésnél portó 80 fill. Diszkrét küldi: „HEZ“ illatszertár Budapest, VIII., Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve 230-x7

Uradalmak, mezőgazdák, cséplőgép-tulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekrény

cséplőgépeket, valamint a mentőszekrényhez tartozó összes cikkek a belügyminiszteri rendeletek megfelelően, külön is kaphatók

Melkuhn Dezső drogériájában
Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Ugyanott az összes állatgyógyászati, gazdasági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron beszerezhetők.

363-16.9

Folyó évi október hó 1-én beodrai Karátsonyi Andor ur tulajdonát képező

„Korona“-vendéglő és kávéház,

mely a Piac-téren van Beodrán, az összes mellékhelyiségekkel együtt hosszabb időre **bérbe adatik**

419-2.1

Bérelni szándékozók forduljanak személyesen vagy írásbelileg az uradalmi tisztartóshoz Beodrán, hol bővebb fevilágosítás nyerhető.